

Briuselis, 2015 m. gegužės 19 d.
(OR. en)

8970/15

RECH 141
TELECOM 119
COMPET 228
IND 80

PRANEŠIMAS

nuo:	Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)
kam:	Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	8583/15 RECH 105 TELECOM 106 COMPET 182 IND 70
Dalykas:	Tarybos išvadų dėl atvirų, duomenims imlių ir tinkle sujungtų mokslinių tyrimų, kaip spartesnių ir didesnės apimties inovacijų skatinamojo veiksnio, projektas – <i>Priėmimas</i>

1. 2013 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose daugiausia dėmesio skirta skaitmeninei ekonomikai, inovacijoms ir paslaugoms, kaip ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinamiesiems veiksniams. Jose ES raginama imtis veiksmų siekiant sudaryti reikiamas pamatines sąlygas bendrajai didžiųjų duomenų ir debesijos kompiuterijos rinkai.
2014 m. liepos mėn. Komisija paskelbė komunikatą „Kuriame klestinčią, duomenimis grindžiamą ekonomiką“, kuriame daug dėmesio skiriama ne tik pramoniniams aspektams, bet ir moksliniams tyrimams bei inovacijoms.

2015 m. gegužės 6 d. Komisija paskelbė komunikatą „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“, kuriame, *inter alia*, pabrėžiamas poreikis investuoti į IRT infrastruktūrą ir technologijas, tokias kaip debesijos kompiuterija ir didieji duomenys, ir vykdyti mokslinius tyrimus bei kurti inovacijas siekiant maksimalaus Europos skaitmeninės ekonomikos augimo potencialo.

2. Atsižvelgdama į 2015 m. kovo mėn. Konkurencingumo tarybos politinius debatus dėl „Europos skaitmeninio potencialo atskleidimo pasitelkiant atvirus, tinkle sujungtus ir dideliu duomenų kiekiu grindžiamus mokslinius tyrimus“, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė pasiūlymą dėl Tarybos išvadų projekto, kuris buvo aptartas Mokslinių tyrimų darbo grupės 2015 m. vasario 16 d., balandžio 16 d. bei 20 d. ir gegužės 4 d. posėdžiuose.
3. Nuolatinių atstovų komitetas 2015 m. gegužės 13 d. posėdyje išnagrinėjo likusius neišspręstus klausimus ir iš esmės susitarė dėl teksto. UK pareiškė bendrą tikrinimo išlygą dėl galutinio teksto atsižvelgdama į neseniai įvykusių nacionalinių rinkimų rezultatus.
4. Todėl Tarybos (Konkretingumas) prašoma 2015 m. gegužės 29 d. posėdyje priimti išvadas su pakeitimais, pažymėtais **paryškintuoju šriftu bei pabrauktais** ir simboliu [...], kurie buvo įtraukti po Nuolatinių atstovų komiteto posėdžio.

Į dok. 8583/15 įrašytas tekstas pažymėtas **paryškintuoju šriftu ir pabrauktas**, o išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

**TARYBOS IŠVADŲ DĖL ATVIRŲ, DUOMENIMS IMLIŲ IR TINKLE SUJUNGTŲ
MOKSLINIŲ TYRIMŲ, KAIP SPARTESNIŲ IR DIDESNĖS APIMTIES INOVACIJŲ
SKATINAMOJO VEIKSNIO, PROJEKTAS**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- savo 2010 m. gegužės 31 d. išvadas „Europos skaitmeninė darbotvarkė“¹, kuriose pripažįstama, kad Europa turėtų suteikti reikalingus išteklius kuriant bendrąją skaitmeninę rinką, siekiant didinti našumą ir skatinti ekonomikos augimą, taip pat pritraukti investicijas, kurti darbo vietas ir stiprinti savo įtaką pasaulio mastu;
- savo 2010 m. gruodžio 3 d. išvadas „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ ir „Inovacijų sąjunga“ naudingas tarpusavio bendradarbiavimas“², kuriose pripažįstama, kad skaitmeninės technologijos yra vienas iš pagrindinių skatinamųjų veiksnių didinant Europos našumą, ekonomikos augimo galimybes ir sugebėjimą kurti inovacijas visuose sektoriuose;
- savo 2012 m. gruodžio 11 d. išvadas „Sustiprinta Europos mokslinių tyrimų erdvės partnerystė siekiant pažangos ir ekonomikos augimo“³, kuriose akcentuojama, kad siekiant sukurti EMTE yra svarbus Komisijos komunikatas „Prieinamesnė mokslinė informacija. Naudingesnės viešosios investicijos į mokslinius tyrimus“⁴;

¹ Dok. 10130/10.

² Dok. 16834/10.

³ Dok. 17649/12.

⁴ Dok. 12847/12.

- savo 2013 m. gegužės 30 d. išvadas „Itin našus skaičiavimas. Europa pasaulinėse lenktynėse“⁵, kuriose pabrėžiamas bendras tikslas – pasiekti, kad iki 2020 m. Europa taptų itin našaus skaičiavimo sistemų, programinės įrangos, prietaikų ir paslaugų kūrimo ir naudojimo lydere;
 - 2013 m. spalio 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas⁶, kuriose pabrėžiama skaitmeninės ekonomikos, inovacijų ir paslaugų, kaip ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinamųjų veiksnių, svarba ir raginama imtis veiksmų ES lygmeniu, kad būtų sudarytos tinkamos pamatinės sąlygos bendrajai didžiųjų duomenų ir debesijos kompiuterijos rinkai;
1. PAKARTOJA savo 2015 m. kovo 2 d. išvadas dėl bendrosios rinkos politikos⁷, kuriose akcentuojama, „kad visiškas ir veiksmingas priemonių ir paslaugų, pavyzdžiui, debesijos kompiuterijos, didžiųjų duomenų, automatizavimo, daiktų interneto ir atvirųjų duomenų, naudojimas gali nulemti geresnį našumą ir geresnes paslaugas, todėl tam turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos, be kita ko, pasitelkiant į rinką orientuotus sprendimus, mokslinius tyrimus bei technologinę plėtrą ir skatinant būtinų įgūdžių bei gebėjimų stiprinimą, taip pat toliau užtikrinant IRT standartizavimą ir tarpusavio sąveiką;“ šiuo atžvilgiu AKCENTUOJA, kad atviri, duomenimis grindžiami ir tinkle sujungti moksliniai tyrimai gali maksimaliai padidinti Europos skaitmeninį potencialą, be kita ko, skatinant spartesnes ir didesnės apimties inovacijas **ir kartu atsižvelgiant į teisėtus suinteresuotųjų subjektų interesus;**
 2. ATKREIPIA DĖMESĮ į jau padarytą tikros skaitmeninės Europos kūrimo pažangą ir į kelių sudėčių Tarybos posėdžiuose surengtas pradines diskusijas, susijusias su Bendrosios skaitmeninės rinkos strategija;

⁵ Dok. 10322/13.

⁶ Dok. EUCO 169/13.

⁷ Dok. 6197/15.

3. PALANKIAI VERTINA 2014 m. liepos 2 d. Europos Komisijos komunikatą „Kuriame klestinčią, duomenimis grindžiamą ekonomiką“⁸, kuriame bendrais bruožais apibūdinama duomenimis grindžiama ekonomika ir nustatomos pagrindinės sritys, kuriose reikia imtis veiksmų siekiant palaikyti ir spartinti perėjimą prie tokios ekonomikos – taip būtų labai prisidedama prie vykdomo bendrosios skaitmeninės rinkos plėtojimo; ir TIKISI, kad Europos Komisija iki 2015 m. pabaigos priims išsamų veiksmų planą siekiant Europoje paspartinti perėjimą prie duomenimis grindžiamos ekonomikos;
4. PRIPAŽĮSTA didelį duomenimis grindžiamos ekonomikos potencialą ir poreikį stiprinti visą duomenų vertės grandinę Europoje; DAR KARTĄ PATVIRTINA valstybių narių teikiamą plataus masto politinę paramą tam, kad būtų sudarytos geresnės pamatinės sąlygos spartesnėms ir didesnės apimties duomenimis grindžiamoms inovacijoms, atsižvelgiant į mokslinių tyrimų perspektyvą; PRIPAŽĮSTA duomenų, kaip verslumo, pramonės skaitmeninės pertvarkos ir naujų verslo modelių, idėjų bei novatoriškų startuolių plėtojimo variklio, svarbą;
- 4a. PRIPAŽĮSTA atvirojo mokslo potencialą ir PALANKIAI VERTINA didėjančią paramą atvirai prieigai prie viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų leidinių ir jų pagrindžiamųjų duomenų; MANO, kad atviraisiais mokslinių tyrimų duomenimis būtų galima dar veiksmingiau panaudoti viešąsias lėšas. Šiomis aplinkybėmis PRIPAŽĮSTA poreikį apsvarstyti dabartinę mokslo metriką ir suteikti paskatas tyrėjams skelbti straipsnius bei duomenis per atvirą prieigą. Kartu AKCENTUOJA tinkamo, bendrais standartais grindžiamo dalijimosi duomenimis, jų naudojimo, pakartotinio naudojimo ir sąveikumo poreikį ir tinkamos pusiausvyros tarp duomenimis grindžiamų mokslinių tyrimų bei inovacijų ir privatumo apsaugos svarbą; PRIPAŽĮSTA poreikį ugdyti akademinio pasaulio atstovų, tyrėjų ir platesnės visuomenės su duomenimis susijusius įgūdžius ir PABRĖŽIA, kad svarbu plėtoti e. infrastruktūras ir kompetencijos centrų tinklus;

⁸ Dok. 11603/14.

Bendruomenės kūrimas ir žinių perdavimas siekiant klestinčios duomenimis grindžiamos ekonomikos

5. PABRĖŽIA, kad svarbu sukurti tyrėjų, mokslinius tyrimus finansuojančių organizacijų, mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų, bendrovių, MVĮ, viešojo sektoriaus ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ES masto duomenų srities bendruomenes, ir PAŽYMI, kad reikia skatinti jų bendradarbiavimą duomenų vertės grandinėje siekiant padėti pagrindą tvirtai ir gyvybingai duomenimis grindžiamai ekosistemai; ATKREIPIA DĖMESĮ į naują sutartinę Europos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę didžiųjų duomenų vertės srityje, kuri tokiu tikslu pradėta 2014 m. spalio mėn., ir ATKREIPIA DĖMESĮ į iniciatyvas, pavyzdžiui, Bendrų atvirojo mokslo išteklių iniciatyvą („Open Science Commons“), kurių tikslas – keistis pažangiomis skaitmeninėmis paslaugomis, mokslinėmis priemonėmis, duomenimis, žiniomis ir ekspertinėmis žiniomis ir juos valdyti ir kurios suteikia galimybių tyrėjams veiksmingiau bendradarbiauti;
6. PALANKIAI VERTINA veiksmus, kuriais pagal programą „Horizontas 2020“ remiami tyrėjai ir pramonė, įskaitant MVĮ, ATKREIPIA DĖMESĮ į iniciatyvas, tokias kaip plataus masto parodomieji projektai tiksliniuose sektoriuose ir inkubatorių bei akceleratorių terpės, kuriose naujų technologijų mokslinių tyrimų rezultatus galima greitai patikrinti ir išbandyti, taip pat MVĮ skirtus atvirųjų duomenų inkubatorius. Tokiais veiksmais bus siekiama sukurti duomenimis grindžiamas tiekimo grandines, skatinti atvirą prieigą ir skatinti duomenų inkubatorių tinklus visoje Europoje;
- 6a. PRIPAŽĮSTA duomenų bazių infrastruktūros ilgalaikio tvarumo svarbą ir tai, kad svarbu teikti saugias, patikimas bei aukštos kokybės debesija grindžiamas paslaugas, ir PABRĖŽIA, kad yra svarbu turėti galimybę Europoje saugoti ir tvarkyti valstybės narėse parengtus mokslinių tyrimų duomenis; atsižvelgdama į tai PALANKIAI VERTINA tolesnį Europos atvirojo mokslo debesijos, kuri suteiks galimybių keistis mokslinių tyrimų duomenimis tarp disciplinų ir tarp valstybių ir juos pakartotinai naudoti, atsižvelgiant į atitinkamus teisinius, saugumo ir privatumo aspektus, vystymą;

7. PAKARTOJA, kad reikia plėsti daugiadisciplinę skaitmeninių įgūdžių bazę. Visų pirma PABRĖŽIA, kad reikia naujo tipo duomenų srities specialistų ir tyrėjų, kurie žinias savo srityje derintų su didžiųjų duomenų srities ir skaitmeniniais įgūdžiais; PAŽYMI naujų įgūdžių, kurių reikia siekiant kurti ir naudoti naujas technologijas, sistemas, platformas ir paslaugas, skirtas duomenų analizei, svarbą. Šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA papildomus veiksmus, kuriais prisidedama stiprinant gebėjimus, ir ATKREIPIA DĖMESĮ į tokias iniciatyvas kaip Europos duomenų mokslo akademija, kurios pagrindas – Europos didžiųjų duomenų analizės įgūdžių centrų tinklas;

Pagrindinių sąlygų plėtojimas

8. PABRĖŽIA, kad esama eksponentinio duomenų, įskaitant mokslinių tyrimų duomenis, kiekio padidėjimo, ir AKCENTUOJA, kad jei duomenis būtų galima rasti, jie būtų prieinami, juos būtų galima įvertinti ir pakartotinai naudoti ir jie būtų sąveikūs, tai labai padidintų inovacinę potencialą ir sukurtų naujų verslo galimybių; PABRĖŽIA, kad atvirieji standartai, licencijos, formatai ir atvirosios programinės įrangos sprendimai yra svarbūs tam, kad būtų galima toliau pakartotinai naudoti mokslinių tyrimų duomenis ir atkartoti mokslinius procesus. Atsižvelgdama į tai, PAŽYMI, kad reikia skatinti inovacijas, grindžiamas teksto ir duomenų gavyba, atsižvelgiant į mokslinių tyrimų poreikius, ir atsižvelgti į jau teisiškai prieinamo turinio pakartotinio naudojimo poveikį, įskaitant finansinius aspektus, ir PABRĖŽIA, kad reikia užtikrinti teisinį tikrumą ir tinkamą reguliavimo sistemą, kuria būtų sudarytos palankesnės sąlygos mokslui ir inovacijoms palankiai aplinkai siekiant geriau panaudoti duomenis;

- 8a. PRIPAŽĮSTA keitimosi mokslinių tyrimų duomenimis ir tarpdisciplininio bei tarpvalstybinio duomenų sąveikumo visuotinę svarbą, nes taip išplečiama atskirų duomenų rinkinių mokslinė aprėptis. Šiuo atžvilgiu RAGINA ES, palaikant santykius su trečiosiomis valstybėmis, skatinti atvirą prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų laikantis abipusiškumo ir abipusės naudos idėjos; PAŽYMI bendruomenių vadovaujamų atvirų ir savanoriškų tarptautinio koordinavimo ir bendradarbiavimo pastangų duomenų infrastruktūros srityje, tokių kaip Mokslinių tyrimų duomenų aljansas, svarbą;
9. RAGINA ES ir valstybėse narėse kurti duomenims naudoti palankios politikos aplinką, kurioje būtų skatinamas valdžios sektoriaus duomenų sąveikumas, naudojimas ir pakartotinis naudojimas mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslais, kartu užtikrinant būtiną duomenų apsaugą, pvz., taikant anoniminimo, pseudoniminimo ir kitus metodus;
- 9a. PABRĖŽIA, kad panaudojus daugiakalbystės potencialą galima reikšmingai prisidėti prie klestinčios duomenimis grindžiamos ekonomikos; AKCENTUOJA, kad reikia toliau plėtoti pagrindines didelio poveikio skaitmenines kalbos technologijas ir paslaugas, grindžiamas pavyzdiniais Europos moksliniais tyrimais ir inovacijomis, taip sudarant palankesnes sąlygas bendrovėms kurti sprendimus, kad būtų patenkinti įvairūs visų ES kalbų bendruomenių rinkos poreikiai;
10. RAGINA imtis veiksmų siekiant pašalinti kliūtis prieigai prie viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų leidinių ir jų grindžiamųjų duomenų; RAGINA imtis veiksmų siekiant geresnio duomenų valdymo ir, atsižvelgiant į tai, PALANKIAI VERTINA atvirųjų mokslinių tyrimų duomenų bandomąjį projektą pagal programą „Horizontas 2020“; atsižvelgdama į tai, kad įgyvendinama Europos mokslinių tyrimų erdvė (EMTE), TIKISI, kad galima parengti atvirojo mokslo veiksmų planus ar strategijas;

11. PABRĖŽIA, kad e. infrastruktūra yra vienas iš svarbiausių mokslinių tyrimų ir inovacijų, kuriuose dėmesys sutelktas į duomenis arba naudojamasi duomenimis, elementų, nes jie teikia duomenų saugojimo ir pakartotinio naudojimo paslaugas bei duomenų analizės galimybes; PAŽYMI, kad siekiant skatinti atvirą prieigą prie e. infrastruktūrų, reikia geriau išnaudoti esamą tapatumo nustatymo ir leidimo suteikimo infrastruktūrą (AAI); PALANKIAI VERTINA tai, kad programa „Horizontas 2020“ apima virtualią mokslinių tyrimų aplinką ir e. infrastruktūras, skirtas duomenų analizei ir paslaugoms;
12. PABRĖŽIA, kad svarbi yra PRACE⁹, moksliniams tyrimams skirta pasaulinės klasės Europos itin našių kompiuterinių sistemų (HPC) infrastruktūra, kuria suteikiama prieiga prie kompiuterijos išteklių ir paslaugų plataus masto mokslinėms ir inžinerijos taikomosioms programoms; PRIPAŽĮSTA, kad reikia plėtoti naujos kartos HPC technologijas, ir RAGINA stiprinti tarpusavyje susietų duomenų apdorojimo įrenginių tinklą GEANT¹⁰. Šiuo atžvilgiu PRAŠO ESFRI išnagrinėti būdus, kaip geriau koordinuoti valstybių narių investavimo į e. infrastruktūras strategijas, be kita ko, įskaitant HPC, paskirstytąją kompiuteriją, mokslinius duomenis ir tinklus;
13. PABRĖŽIA mokslinių tyrimų ir inovacijų svarbą bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje ir RAGINA valstybes nares, Komisiją ir pramonę pripažinti, kad reikia didinti investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srityje ir skatinti trumpalaikį bei ilgalaikį investicijų svėro poveikį;

⁹ Pažangiosios kompiuterijos partnerystė Europoje.

¹⁰ Visos Europos duomenų tinklas, skirtas mokslinių tyrimų ir švietimo bendruomenei.

14. RAGINA geriau nustatyti mokslinių tyrimų ir inovacijų srities sektorių prioritetus, teikiančius daugiausia socialinės ir ekonominės naudos galimybių duomenų ekonomikoje. Tuo pačiu metu PABRĖŽIA, kad nacionaliniu ir regioniniu lygiu reikalingos pritaikytos paramos schemos, kad pasitelkiant pažangiosios specializacijos strategijas būtų užtikrintas didžiausias investicijų į IRT poveikis;
- 14a. PRAŠO Komisijos padėti valstybėms narėms, pavyzdžiui, per politikos rėmimo priemonę (PRP), nustatyti, analizuoti ir išnaudoti duomenimis grindžiamos ekonomikos teikiamas galimybes mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, *inter alia*, rengiant tarpusavio mokymosi seminarus ir praktinius mokymus;
15. RAGINA numatyti nacionalinių ir Europos duomenų strategijų sinergiją siekiant užtikrinti vadovaujamą Europos vaidmenį technologijų srityje duomenimis grindžiamoje ekonomikoje atsižvelgiant į visus duomenų vertės grandinės aspektus.
-